

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžr/95/2016
Identifikačné číslo spisu: 4015200443
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200443.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ Poľovnícke združenie TROJCHOTÁR, so sídlom Demandice 301, 935 85 Demandice, IČO: 42 332 818, 2/ O. P., nar. XX.XX.XXXX, B., obaja právne zastúpení JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, so sídlom Dukelských hrdinov 22, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: Okresnému úradu Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, so sídlom Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OOP4-2015/007413 zo dňa 10. marca 2015, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/87/2015-138 zo dňa 23. marca 2016 v časti výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/87/2015-138 zo dňa 23. marca 2016 v časti výroku o trovách konania z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým uznesením zastavil podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), konanie o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OOP4-2015/007413 zo dňa 10.03.2015, pretože žalobcovia písomným podaním zo dňa 17.03.2016, doručeným krajskému súdu dňa 21.03.2016, vzali podanú žalobu späť, nakoľko rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OOP4-2015/007413 zo dňa 10.03.2015 a rozhodnutie Okresného úradu Levice, pozemkový a lesný odbor, č. OU-LV-PLO/2014/009272-4 zo dňa 10.10.2014, boli právoplatne zrušené rozhodnutím Ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 3171/2015-420 zo dňa 19.01.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.02.2016.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250h ods. 2 O. s. p. tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne nevznikli. Žalobcovia si uplatnili náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 O. s. p., ale krajský súd postupoval podľa § 250h ods. 2 O.s.p. a uviedol, že z jazykového výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že krajský súd rozhoduje iba o trovách žalovaného, ak žalobca návrh vezme späť.

Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie v časti výroku o trovách konania a navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo aby napadnuté rozhodnutie v časti výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

V odvolaní namietal, že krajský súd o nimi uplatnených trovách konania nerozhodoval a sú názoru, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania, ktoré bolo zastavené, sa súd musí zaoberať otázkou, či niektorý z účastníkov z procesného hľadiska zavinil, že konanie muselo byť zastavené.

Žalovaný vyjadrenie k podanému odvolaniu nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250h ods. 2 O.s.p. až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trov konania, rozhodne súd o ich náhrade.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či je správny záver krajského súdu, že súd rozhoduje iba o trovách žalovaného v prípade, že žalobca návrh vezme späť.

Citované zákonné ustanovenie (§ 250h ods. 2 O.s.p.) upravuje výnimočné priznanie náhrady trov konania žalovanému pre prípad späťvzatia žaloby, a to trov, ktoré žalovaný vynaložil po tom, čo žalobca podal žalobu. Predpoklady uvedené v tomto ustanovení nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1 O.s.p., ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní a v zmysle ktorého nemožno náhradu trov konania priznať nikomu inému iba úspešnému žalobcovi. Rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou O.s.p. bude prichádzať do úvahy najmä v prípade neodôvodnených žalôb a je výnimkou zo zásady, že v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému, nakoľko to ustanovenie § 250k ods. 1 O.s.p. vylučuje.

Aj v správnom súdnictve môže žalobca vziať žalobu späť z dôvodov, ktoré neznamenujú neúspech, ale sú v príčinnej súvislosti s legalizáciou postupu a rozhodovania správneho orgánu (napr. v dôsledku autoremedúry alebo ako v prejednávanej veci v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia).

Zo zákona nevyplýva jednoznačne, či súd v tomto prípade môže aplikovať ustanovenia upravujúce náhradu trov konania v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku alebo má aplikovať iba ustanovenie § 250h ods. 2 O.s.p., ktoré nasvedčuje tomu, že bez zreteľa na ďalšie v prípade späťvzatia žaloby, treba žalovanému vždy priznať náhradu trov konania, ktoré vynaložil.

Vychádzajúc z účelu zákonnej úpravy náhrady trov konania, systematickej súvislosti ako aj z požiadavky ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (článok 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky) ako aj zo zásady, že všetky štátne orgány majú ústavou určenú povinnosť uplatňovať právnu normu v súlade s ústavou, pričom zo zásady ústavne konformného

výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak by pri uplatnení štandardných metód výkladu, prichádzali do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 15/98, III. ÚS 341/07, II. ÚS 148/06), podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky treba v danom prípade aplikovať zodpovednosť za procesné zavinenie na zastavení konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžf/6/2011 zo dňa 08.02.2011).

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V prípade zastavenia konania vo všeobecnosti platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z tejto všeobecnej zásady existujú dve výnimky. Prvou výnimkou je, že ak niektorý z účastníkov zavinil, že sa konanie muselo zastaviť, je povinný nahradiť jeho trovy (§ 146 ods. 2 prvá veta O.s.p.). Druhou výnimkou je, že ak sa pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Je však potrebné poznamenať, že medzi správaním odporcu a späťvzatím návrhu musí byť daná príčinná súvislosť. Z toho vyplýva, že akékoľvek správanie odporcu nie je možné považovať za príčinu späťvzatia návrhu zo strany navrhovateľa. Pre určenie príčinnej súvislosti je podstatné, aby odporca bol pri vyhovení nároku ovplyvnený podaním návrhu na súd. V prípade, ak sa zmenili objektívne okolnosti do tej miery, že aj bez podania návrhu na súd by bol odporca navrhovateľovi vyhovel, nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu určiť príčinnú súvislosť medzi správaním odporcu a späťvzatím návrhu.

Po preskúmaní súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, odvolací súd konštatuje, že Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky rozhodnutím č. 3171/2015-420 zo dňa 19.01.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.02.2016, zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. OU-NR-OOP4-2015/007413 zo dňa 10.03.2015 a rozhodnutie Okresného úradu Levice, pozemkového a lesného odboru č. OU-LV-PLO/2014/009272-4 zo dňa 10.10.2014. Späťvzatie žaloby z dôvodu, že odpadol dôvod, kvôli ktorému ju žalobcovia podávali, malo za následok zastavenie konania. Odvolací súd konštatuje, že krajský súd sa v rozhodnutí v časti náhrady trov konania vôbec nezaoberal aplikáciou § 146 ods. 2 O.s.p., resp. o trovách žalobcov vôbec nerozhodoval, a preto vzhľadom na vyššie uvedené považuje rozhodnutie krajského súdu v tejto časti za nepreskúmateľné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s ohľadom na uvedené skutočnosti rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti o trovách konania podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil v uvedenej časti na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd vec v časti priznania náhrady trov konania opätovne posúdi vzhľadom na ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. a následne o trovách konania rozhodne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e príпустný opravný prostriedok.